

Bruselj, 27. november 2023
(OR. en)

15668/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0265(COD)

TRANS 515
CLIMA 572
ENV 1336
COMPET 1140
CODEC 2198

POROČILO

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Svet
Št. dok. Kom.:	ST 11722/23 + ADD 1
Zadeva:	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 96/53/ES o določitvi največjih dovoljenih mer določenih cestnih vozil v Skupnosti v notranjem in mednarodnem prometu in največjih dovoljenih tež v mednarodnem prometu. – Poročilo o napredku

I. UVOD

1. Komisija je navedeni predlog Evropskemu parlamentu in Svetu predložila 13. julija 2023 kot del svežnja ukrepov za okolju prijaznejši promet.
2. Komisija je sveženj ukrepov za okolju prijaznejši promet predstavila v dveh delih. Prvi del je bil predlagan 13. julija 2023 in ga sestavljajo predlog, obravnavan v tem poročilu, predlog uredbe o usklajenem okviru za emisije toplogrednih plinov iz storitev tovarnega in potniškega prometa (pobuda CountEmissions EU) in predlog uredbe o uporabi železniških zmogljivosti v enotnem evropskem železniškem območju. Drugi del svežnja je bil predlagan 7. novembra 2023 in ga sestavlja predlog za spremembo direktive Sveta v zvezi s podpornim okvirom za intermodalni prevoz blaga in uredbe v zvezi z izračunom prihrankov pri zunanjih stroških in pripravi agregiranih podatkov (direktiva o kombiniranem prevozu).

Predlog o spremembi Direktive Sveta 96/53/ES o določitvi največjih dovoljenih mer določenih cestnih vozil v Skupnosti v notranjem in mednarodnem prometu in največjih dovoljenih tež v mednarodnem prometu (v nadaljnjem besedilu: direktiva o težah in merah določenih cestnih vozil) ima tri cilje: (a) boljše zagotavljanje prostega in učinkovitega pretoka blaga ter poštene konkurence, (b) zagotavljanje zadostnih spodbud za sektor, da bi se spodbujale naložbe v brezemisijske tehnologije, ter (c) zagotavljanje učinkovitejšega in doslednejšega izvrševanja novih in obstoječih pravil.

II. DELO V DRUGIH INSTITUCIJAH

3. Evropski parlament je za pristojni odbor za ta predlog imenoval Odbor za promet in turizem (TRAN), za poročevalko pa Isabel GARCIA MUÑOZ (S&D, ES).
4. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 582. plenarnem zasedanju 26. oktobra 2023. Odbor regij mnenja še ni sprejel.

III. DELO V SVETU IN V OKVIRU NJEGOVIH PRIPRAVLJALNIH TELES

5. Delovna skupina za kopenski promet je delo začela med španskim predsedovanjem na seji 24. julija 2023, ko je opravila splošno predstavitev predloga in preučila oceno učinka. Podrobno obravnavo predloga je nadaljevala na sejah 4. in 19. septembra, 6., 16. in 23. oktobra ter 13. novembra.

IV. OBLIKOVANJE KOMPROMISNEGA BESEDILA

6. Prvič, za boljše zagotavljanje prostega in učinkovitega pretoka blaga ter poštene konkurence je bilo delo osredotočeno na večjo jasnost obstoječih pravil in dopolnitev obstoječe direktive z manjkajočimi pravili. Predsedstvo je ugotovilo, da obstaja skupno razumevanje glede večine elementov, ki jih je v zvezi s tem predlagala Komisija.

7. Kar zadeva dovoljenja, ki jih je treba izdati za prevoz nedeljivega tovora, in predlog, da lahko države članice dovolijo uporabo evropskih modularnih sistemov, če je izpolnjenih več pogojev, obstaja skupno razumevanje glede nadaljnjih korakov. Podpore je bil deležen tudi predlog Komisije, da morajo države članice vzpostaviti funkcijo „vse na enem mestu“, da se zagotovi enotna nacionalna točka dostopa za dovoljenja za prevoz nedeljivega tovora, za pridobitev teh dovoljenj in dostop do informacij za namene pridobitve teh dovoljenj ter za pridobitev in dostop do vseh ustreznih informacij v zvezi z delovanjem evropskih modularnih sistemov v določeni državi članici. Države članice prosijo za več časa za vzpostavitev te funkcije.
8. Komisija je predlagala harmonizacijo pravil za prevoznike vozil in pojasnitev pravil glede uporabe nosilcev tovora in previsa tako spredaj kot od zadaj. Države članice lahko podprejo tudi to harmonizacijo z manjšimi pojasnili. Vendar se skupina držav članic ne more strinjati s povečanjem največje višine za vozila, ki prevažajo zabojnike z veliko prostornino.
9. Predlog Komisije za spremembo direktive Sveta v zvezi z okvirom podpore za intermodalni prevoz blaga je bil predstavljen šele 7. novembra in je povezan s predlogom direktive o težah in merah, zlasti kar zadeva koncept intermodalnega prevoza. Zato se veliko držav članic zavzema, da bi se hkrati pogajali in vzporedno obravnavali oba predloga. Potrebno bo nadaljnje delo, da bi ugotovili, kako zagotoviti uskladitev med obema predlogoma.
10. Drugič, potrebnega bo več dela za zagotovitev zadostnih spodbud za sektor, da bi spodbudili naložbe v brezemisijske tehnologije, zlasti da bi bolje razumeli morebitni učinek težjih vozil, ki vozijo po obstoječi infrastrukturi, in kaj to pomeni za vzdrževanje in gradnjo novih cest.
11. Komisija je predlagala nekatere spremembe, da bi se internalizirale spremembe pravil o homologaciji, ki vključujejo pravila o aerodinamičnih kabinah, in bi se omogočilo, da se dodatna dovoljena dolžina uporabi za namestitve brezemisijskih tehnologij. Države članice lahko to podprejo.

12. V zvezi s predlogom Komisije za povečanje dovoljene teže brezemisijjskih vozil bo potrebno nadaljnje delo, da bi ugotovili, v kolikšni meri bi to lahko vplivalo na obstoječo infrastrukturo in kako bo povečana teža najboljše porazdeljena po različnih oseh vozil. Trenutno potekajo razprave o tem, kako najbolje olajšati prehod na splošno uporabo vozil z brezemisijjsko tehnologijo v primerjavi z današnjimi vozili na fosilna goriva. Natančne načine tega prehoda bo treba dodatno preučiti.
13. Za zagotovitev učinkovitejšega in doslednejšega izvrševanja novih in obstoječih pravil države članice razumejo predlog Komisije iz člena 6 v zvezi z dokazili, ki jih morajo imeti vozila, čeprav ne podpirajo spremembe pravil nedavno sprejete platforme eFTI in tega, da bi se platforma eFTI uporabljala za dokazovanje dokumentacije v zvezi z intermodalnim prevozom. Kar zadeva nadzor nad preobremenjenimi vozili, bi se države članice lahko strinjale z uporabo avtomatskih sistemov, nameščenih na cesti, ob uskladitvi z zahtevami in številom sistemov, ki bodo nameščeni, kot bo urejeno v uredbi o TEN-T. Države članice se strinjajo tudi z uvedbo novega člena 10da v zvezi z izvajanjem shem politike pametnega dostopa za urejanje, spremljanje in olajšanje dostopa težkih vozil do določenih cest ali območij.

V. SKLEPNE UGOTOVITVE

14. Glede na navedeno naj se Svet seznani s tem poročilom o napredku pri delu v zvezi s predlagano revizijo direktive o težah in merah za nekatera cestna vozila.